

Brussel, 19 mei 2026
(OR. en)

9368/26

COH 82
CADREFIN 217
POLGEN 121
ECOFIN 621
ENV 516
TRANS 312
PECHE 178
JAI 603
ENER 249
MI 486
MAR 76
COMPET 576
SAN 305
SUSTDEV 41
RECH 221

BEGELEIDENDE NOTA

van: de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur

ingekomen: 18 mei 2026

aan: mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.: COM(2026) 199 final

Betreft: MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S betreffende de opname van Noorwegen in de strategie van de Europese Unie voor het Oostzeegebied

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 199 final.

Bijlage: COM(2026) 199 final

Brussel, 18.5.2026
COM(2026) 199 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

**betreffende de opname van Noorwegen in de strategie van de Europese Unie voor het
Oostzeegebied**

OPNAME VAN NOORWEGEN IN DE STRATEGIE VAN DE EUROPESE UNIE VOOR HET OOSTZEEGEBIED

1. Inleiding

Op 14 december 2007 heeft de Europese Raad in de conclusies van het voorzitterschap de Commissie verzocht een strategie van de Europese Unie voor het Oostzeegebied voor te stellen. Naar aanleiding van dit verzoek heeft de Commissie de belanghebbenden uitvoerig geraadpleegd. Op 10 juni 2009 heeft zij haar goedkeuring gehecht aan de mededeling over de EU-strategie voor het Oostzeegebied¹ (hierna “de strategie” genoemd), de eerste macroregionale strategie van de EU. De Europese Raad heeft de strategie goedgekeurd in zijn conclusies van 29 en 30 oktober 2009², waarin hij “er bij alle betrokken actoren op [aandringt] voortvarend te handelen en volledige uitvoering te geven aan de strategie”.

De Commissie heeft vervolgens in juni 2011 een voortgangsverslag gepubliceerd. In zijn conclusies van 15 november 2011 heeft de Raad Algemene Zaken de Commissie verzocht de strategie begin 2012 te evalueren. Op 23 maart 2012 heeft de Commissie in antwoord op dit verzoek een mededeling³ aangenomen waarin zij het volgende heeft voorgesteld: i) verbetering van de strategische aandachtspunten en afstemming van beleid en financiering, ii) verduidelijking van de verantwoordelijkheden van de verschillende actoren en iii) betere communicatie.

De strategie wordt uitgevoerd door acht lidstaten (Denemarken, Estland, Finland, Duitsland, Letland, Litouwen, Polen en Zweden) en is opgebouwd rond drie overkoepelende doelstellingen: *de zee redden, de regio verbinden* en *de welvaart vergroten*. De doelstellingen hebben betrekking op verschillende gemeenschappelijke en onderling verbonden uitdagingen in de regio, zoals aanpassing aan de klimaatverandering, maritieme veiligheid, energie, vervoer, connectiviteit, concurrentievermogen en civiele bescherming.

Om de doelstellingen van de strategie te verwezenlijken, hebben de regeringen van de deelnemende landen zich ertoe verbonden hun nationale en regionale prioriteiten op elkaar af te stemmen en de nodige financiële middelen van de EU en de lidstaten vrij te maken om het actieplan uit te voeren. Sinds 2013 is het actieplan van de strategie vier keer bijgewerkt om rekening te houden met de prioriteiten op regionaal en EU-niveau en met nieuwe behoeften. In het huidige actieplan, dat in februari 2021 is aangenomen⁴, is de strategie verder afgestemd op de doelstellingen van de EU en is de structuur ervan gestroomlijnd door het aantal acties te verminderen en deze onder te brengen in 14 beleidsterreinen. Daarnaast werd een specifieke ondersteunende eenheid opgericht.

De strategie is gericht op de lidstaten die aan de Oostzee grenzen, maar samenwerking met aangrenzende landen die niet tot de EU behoren, waaronder Noorwegen, wordt toegejuicht. Op 7 november 2025 heeft Noorwegen bij het Estse voorzitterschap van de strategie een formeel

¹ COM(2009) 248 definitief van 10 juni 2009.

² Conclusies van het voorzitterschap van de Europese Raad van 29 en 30 oktober 2009 (EUCO 15265/1/09 REV 1).

³ COM(2012) 128 final van 23 maart 2012.

⁴ SWD(2021) 24 final van 15 februari 2021.

verzoek ingediend om zich als volwaardig lid bij de strategie aan te sluiten. Op 28 november 2025 hebben de acht lidstaten die aan de strategie deelnemen en in de Groep Nationale Coördinatoren vertegenwoordigd zijn, dit verzoek ingestemd. Het voorzitterschap van de strategie heeft het besluit van de Groep Nationale Coördinatoren om Noorwegen in de strategie op te nemen op 5 december 2025 aan de Commissie toegezonden. Vervolgens heeft het voorzitterschap dit besluit op 24 maart 2026 bij de Raad ingediend en de Raad verzocht de nodige maatregelen te nemen om Noorwegen als negende deelnemend land in de strategie op te nemen.

In zijn conclusies van 5 mei 2026 heeft de Raad het verzoek van de aan de strategie deelnemende landen verwelkomd en ingestemd. Hij heeft de Europese Commissie verzocht de nodige maatregelen te nemen om Noorwegen op te nemen in de EU-strategie voor het Oostzeegebied, de strategie dienovereenkomstig te wijzigen en de gewijzigde strategie bij de Raad in te dienen.

2. Opname van Noorwegen in de strategie

1. Politieke achtergrond

Noorwegen is al geruime tijd een partner in het Oostzeegebied. In de loop der jaren heeft het land bijgedragen aan de werkzaamheden op de desbetreffende beleidsterreinen en aan verschillende projecten die in het kader van de strategie worden uitgevoerd. Noorwegen neemt als waarnemer deel aan de Groep Nationale Coördinatoren, het hoogste besluitvormingsorgaan van de strategie, en aan het Interreg-programma voor het Oostzeegebied, de belangrijkste financieringsbron. Het programma en de strategie zijn nauw met elkaar verbonden, aangezien zij in hetzelfde geografische gebied worden uitgevoerd en elkaar versterken. In de strategie worden het strategisch kader en de doelstellingen vastgesteld, terwijl het Interreg-programma financiering biedt voor projecten die de doelstellingen verwezenlijken en de governance van de strategie ondersteunen.

Sinds de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne is de samenwerking met Rusland en Belarus in het kader van de strategie opgeschort, waardoor het politieke en geopolitieke landschap in de regio verder is veranderd. Hoewel deze verandering de mogelijkheden enigszins heeft beperkt om in het kader van de strategie gemeenschappelijke regionale uitdagingen aan te pakken, zoals verontreiniging, de beperking van de klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en maritiem risicobeheer, hebben de belanghebbenden hun samenwerking niettemin geïntensiveerd, onder meer via praktische, dagelijkse contacten op verschillende niveaus en op verschillende beleidsterreinen.

In dit verband en in het licht van de grote geopolitieke, ecologische en economische ontwikkelingen in het Oostzeegebied, en gezien de langdurige betrokkenheid van Noorwegen bij de strategie en zijn toenemende belangstelling voor nauwere samenwerking binnen de macroregio, is het passend de deelname van Noorwegen op gelijke voet met de acht lidstaten die de strategie reeds uitvoeren, te formaliseren.

2. Deelname van Noorwegen aan de strategie

In dit addendum bij de oorspronkelijke mededeling over de EU-strategie voor het Oostzeegebied van 10 juni 2009 worden de taken en verantwoordelijkheden van Noorwegen

in het kader van de governance op meerdere niveaus van de strategie en zijn betrekkingen met andere deelnemende landen vastgesteld.

Met zijn opname in de strategie zal Noorwegen het recht hebben om deel te nemen aan alle governancestructuren van de strategie, met inbegrip van het jaarlijkse forum, de Groep Nationale Coördinatoren, de stuurgroepen van de beleidsterreinen en alle andere bestuursorganen. Het land zal ook de rol van beleidsterreincoördinator op zich nemen. Noorwegen zal samenwerken met belanghebbenden op verschillende niveaus (regionale en lokale overheden, het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven en de academische wereld), overeenkomstig de beginselen inzake governance op meerdere niveaus van de strategie.

3. Conclusie

De formele opname van Noorwegen in de EU-strategie voor het Oostzeegebied zal de regionale dimensie van de strategie en het verband tussen de strategie en het Interreg-programma voor het Oostzeegebied verder versterken. Dit zal ook de pool van deskundigheid en middelen vergroten, de samenwerking tussen staten in de regio verdiepen en ervoor zorgen dat gemeenschappelijke uitdagingen doeltreffender worden aangepakt. Door op gelijke voet met de andere deelnemende landen aan de strategie deel te nemen, zal Noorwegen in staat zijn de samenwerking in een macroregionale context te verdiepen en de verwezenlijking van de doelstellingen van de strategie ten behoeve van de hele regio te ondersteunen.